

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Zvláštní škola internátní a Pomocná škola internátní, Blovice,
5. května 621**

5. května 621, 336 01 Blovice

Identifikátor školy: 600 023 010

Termín konání inspekce: 16. – 20. května 2005

Čj:	d2-1055/05-5163
Signatura	od4ny545

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Příspěvková organizace Zvláštní škola internátní a Pomocná škola internátní Blovice, 5. května 621 zřízená Plzeňským krajem má právní subjektivitu od roku 1995 a sdružuje tyto součásti:

- Zvláštní školu internátní s kapacitou 90 žáků
- Pomocnou školu internátní s kapacitou 28 žáků
- Internát pomocné školy s kapacitou 10 lůžek
- Internát zvláštní školy s kapacitou 21 lůžko
- Školní jídelnu

Škola má tři dislokovaná pracoviště: třída C pomocné školy ve Stodě, I. a II. třída zvláštní školy ve školní družině Základní školy Blovice, Družstevní 650 a v sousedící budově dislokovaného pracoviště Středního odborného učiliště, odborného učiliště a učiliště Oselce 1.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně-technické podmínky ve zvláštní škole a v pomocné škole ve školním roce 2004/2005.
- Průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní škole v předmětech český jazyk, matematika, pracovní vyučování, prvouka, občanská výchova, hudební výchova, tělesná výchova, výtvarná výchova, řečová výchova a v pomocné škole v předmětech čtení, psaní, pracovní a výtvarná výchova ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací proces zabezpečovalo v osmi třídách zvláštní školy celkem jedenáct vyučujících. Pět z nich včetně ředitelky školy a zástupkyně splňují požadované vzdělání. Jeden učitel si v tomto školním roce podal přihlášku ke studiu na pedagogické fakultě. Sledované hodiny ve třech třídách pomocné školy zajišťovaly tři učitelky, z nichž jedna splňuje kvalifikační předpoklady pro výuku ve speciálních školách, ostatní nikoliv. Vzhledem k dosaženému vzdělání a délce praxe ve speciální škole je skladba úvazků pedagogických pracovníků účelná. Ředitelka u jednotlivých pracovníků promyšleně využívá odborně pedagogické zkušenosti, osobní dispozice a kladný vztah k žákům s těžším mentálním postižením.

Organizační struktura je přehledná, účelná a funkční. Kompetence pracovníků školy jsou písemně stanoveny ve Vnitřním řádu a pracovních náplních. Delegování pravomocí je jasně vymezeno a vychází z osobnostních předpokladů pracovníků školy a je funkční. Zavedený vnitřní informační systém umožňuje včasné a úplné předávání informací. Ty jsou přenášeny na jednáních pedagogické rady, pravidelných poradách vedoucích pracovníků, při osobních jednáních a formou vyvěšených závazných dokumentů „měsíčních plánů“.

Jediným poradním orgánem je pedagogická rada, která pracuje podle plánu. Metodické orgány nejsou zřízeny.

V době konání inspekce ve škole pracoval jeden začínající pedagog. Je mu určen uvádějící učitel. Vedení školy mu také věnuje metodickou pomoc. Systém vedení a hodnocení zaměstnanců je účelný a kladně ovlivňuje jejich pedagogickou práci. Kritéria hodnocení jsou orientována na kvalitu výchovně-vzdělávací práce. Plánování v oblasti lidských zdrojů je prováděno a je funkční.

Další vzdělávání je zaměřeno na potřeby školy, probíhá podle určených priorit.

Kontrolní činnost je směřována na všechny oblasti provozu školy. Zjištěné nedostatky jsou projednávány se zodpovědnými osobami. Plánovaná hospitační činnost je realizována. Z negativních zjištění jsou vyvozovány závěry, na jejichž základě jsou přijímána opatření k nápravě. Hodnocen je průběh vyučovacích hodin a vystupování vyučujících, jiné cíle zaměřené hospitační činnosti např. sebehodnocení žáků nejsou určeny.

Velmi dobré personální podmínky umožňují v plném rozsahu realizovat schválené učební dokumenty uplatňovaných vzdělávacích programů a podporují rozvoj osobnosti žáků.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola pro vyučování disponuje 8 kmenovými učebnami. Z nedostatku prostoru jsou další 3 umístěny v hernách internátu. Pro výuku tělesné výchovy je využíváno hřiště tělovýchovné jednoty Sokol a tělocvična nedalekého učiliště. K naplnění úkolů výchovně vzdělávací činnosti v pracovním vyučování je k dispozici cvičná kuchyně, pozemky a školní dílna v suterénu Městského úřadu Blovice. Dvě učebny (na odloučených pracovištích) jsou prostorné s dostatkem prostoru i pro relaxaci žáků. Ostatní jsou poněkud stísněné, ale ještě vyhovují potřebám školy. Počet a velikost učeben neumožňuje vždy optimální organizaci vyučování s respektováním psychohygienických zásad a nedostačují aktuálnímu množství a složení žáků.

Prostředí školy bylo čisté, bezpečné a kromě dvou tříd i podnětné. Bylo vyzdobeno výtvarnými pracemi a výrobky žáků. Všechny učebny jsou světlé a funkčně zařízené. Některé jsou vybaveny zánovním, jiné starším nábytkem. Výška žakovských stolků a židlí odpovídá vzrůstu žáků různých věkových kategorií.

K naplnění úkolů výchovně vzdělávací činnosti mají vyučující k dispozici zásobu funkčních názorných pomůcek, učebnic i dostatečné množství audiovizuální a výpočetní techniky (v každé učebně jeden počítač). Velmi dobrou úroveň má vybavení speciálními pomůckami pro činnosti žáků s různým stupněm postižení. Žakovská i učitelská knihovna je průběžně doplňována novými tituly.

Ředitelka školy průběžně kontroluje stav v oblasti materiálně-technických podmínek a v případech negativního zjištění se snaží o nápravu. Ve spolupráci se zřizovatelem se však nedaří zlepšovat materiálně-technické zázemí školy. Vedení má zpracovaný projekt na vylepšení prostorových podmínek.

Vzhledem k nedostatku prostor a celotýdenní činnosti internátu v odpoledních i večerních hodinách není materiálně-technické zázemí školy využíváno širší veřejností.

Dobrá úroveň materiálně-technických podmínek vzhledem k výše uvedeným skutečnostem umožňuje realizovat vzdělávací programy a podporuje rozvoj osobnosti žáků.

Vzdělávací programy

Škola se řídí schválenými učebními dokumenty, výuka je vedena podle platných učebních plánů a učebních osnov Vzdělávacího programu zvláštní školy č. j. 22 980/97-22 a Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č. j. 24 035/97-22 včetně Úpravy č. j. 25 028/2004-24 učebních plánů zvláštní školy a pomocné školy ve smyslu Pokynu k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu od školního roku 2004/2005 č. j. 21264/2004-22.

Učební plány jsou v souladu s rozvrhem hodin i s reálnou výukou. Platné učební osnovy sledovaných předmětů jsou dodržovány a naplňovány. Organizace vzdělávání respektuje věk, stupeň postižení a potřeby žáků.

Je zpracován Individuální funkční vzdělávací plán pro žáka pomocné školy. Plnění plánu je vedením školy sledováno.

Řádně vedená povinná dokumentace obsahuje požadované náležitosti a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních dokumentů je plánovaná, při zjištění nedostatků jsou realizována opatření vedoucí k nápravě negativních zjištění.

Rozvrh hodin jednotlivých tříd vychází z učebních plánů podle požadované hodinové dotace. Není však z psychohygienického hlediska dobře sestaven, např. výuka některých hodin zeměpisu, fyziky, matematiky a přírodopisu je zařazena na sedmou, osmou nebo devátou hodinu odpoledního vyučování, některé hodiny českého jazyka na pátou vyučovací hodinu. Tři hodiny tělesné výchovy jsou zhuštěny z organizačních důvodů v jeden tříhodinový blok.

Školní řád obsahuje požadovaná ustanovení, respektuje práva a povinnosti žáků. Je v souladu s Úmluvou o právech dítěte.

Informační systém vůči žákům a jejich rodičům zabezpečuje velmi dobrou informovanost o životě školy i o prospěchu a chování žáků.

Oblast prevence sociálně-patologických jevů je směřovaná na volnočasové aktivity žáků a umění správně se orientovat v interpersonálních vztazích. Klima školy přispívá k všestrannému rozvoji žáků.

Český jazyk, matematika, pracovní vyučování, prvouka, občanská výchova, hudební výchova, tělesná výchova, výtvarná výchova a řečová výchova ve zvláštní škole

Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla pečlivá a zodpovědná. Vycházela z uplatňovaného vzdělávacího programu. V převažující míře byly na vyučovací proces účelně připravené tabule. Učivo na sebe vzájemně navazovalo. Bylo přizpůsobeno reálným možnostem žáků. Jejich individuální potřeby byly většinou respektovány. V hospitovaných hodinách byla soustavná práce s cílem a jeho konkretizací nahrazována seznámením žáků s průběhem hodiny.

Podnětně vybavené učebny byly vzhledem k činnostem a cílům výuky až na jednu výjimku vhodně uspořádány, všude vládł pořádek a čistota. Využívání učebnic, pracovních sešitů, učebních pomůcek bylo většinou účelné a funkční. Žáci používali schválené učební texty. Při sledované výuce řečové výchovy chyběly pomůcky na dechová a hlasová cvičení, v některých

hodinách matematiky v nižších ročnících i počítadla. Práce s výpočetní technikou byla zaznamenána v jedné hodině matematiky a prvouky.

Úroveň sledovaného vyučování se lišila volbou metod a forem práce. V převážně činnostně pojatém vyučování byli žáci aktivní a projevovali zájem o vzdělávání. Střídáním jednotlivých úkonů a zařazováním relaxačních chviliek byla zajištěna psychohygiena a efektivita výuky. Nebyla opomíjena ani práce s chybou. Při jednotvárném frontálním způsobu práce byla účinnost učení nižší, žáci byli unavení i méně aktivní. Rezervy se objevovaly při práci s chybou, která nebyla vždy soustavná. Zařazování samostatné práce bylo většinou pravidelně prováděno, ojediněle bylo opomenuto. Organizace pracovního vyučování ve cvičné kuchyni občas vázla, nebylo vždy jasné, kdo má jaké povinnosti. Celkově byla výuka vedena věcně i odborně správně. Stanovené výukové cíle byly naplňovány.

Motivace byla patrná ve všech hospitovaných hodinách. Vysoce efektivní byla v jedné hodině výtvarné výchovy. Vstupní motivace zaznamenána nebyla, upřednostňována byla motivace průběžná. Žáci byli ve většině sledovaných hodin aktivní a projevovali zájem o výuku.

Žáci většinou akceptovali stanovená pravidla komunikace mezi nimi a učitelkami i mezi sebou navzájem. Ojediněle se vyskytla nekázeň. Vzájemné vztahy byly z větší míry založeny na respektu a toleranci. Cílené vytváření prostoru pro vyjadřování vlastních názorů žáků, argumentaci, diskuzi bylo zaznamenáno ojediněle. Většinou citlivý přístup vyučujících k žákům posiloval jejich sebeúctu a sebedůvěru. Ve třídách vládlo nestresující pracovní prostředí.

Hodnocení mělo často motivační vliv. Průběžné hodnocení vyučující prováděli pravidelně, zatímco závěrečné občas opomíjeli. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno ojediněle.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání ve zvláštní škole ve výše uvedených předmětech je na základě sledované výuky hodnocena jako velmi dobrá.

Čtení, psaní, pracovní a výtvarná výchova v pomocné škole

Výuka byla vedena v souladu se zásadami vzdělávání a s obecnými cíli základního vzdělávání. Bezprostřední příprava vyučujících byla svědomitá, promyšlená. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Vhodně a přiměřeně stanovené cíle respektovaly stupeň postižení, věkové zvláštnosti a individuální vzdělávací potřeby žáků.

Podnětně vybavené učebny byly vzhledem k činnostem a cílům výuky vhodně uspořádány a jsou přizpůsobeny pro práci s žáky s různým stupněm i druhem postižení. Všude vládli pořádek a čistota. Materiálně-technické vybavení je na velmi dobré úrovni. Využívání učebnic, pracovních sešitů, speciálních učebních pomůcek a didaktické techniky bylo promyšlené a funkční.

Hospitovaná výuka byla účelně řízena, vyučovací čas byl využit efektivně. Stanovené cíle byly plněny. Sledované hodiny byly velmi dobře organizačně zabezpečeny. Zaměstnání žáků probíhalo v kratších časových úsecích se střídáním vhodně zvolených činností. Výrazným kladem byl individuální přístup k žákům s různými možnostmi a schopnostmi. Vždy bylo respektováno pracovní tempo jednotlivých žáků. Byl podporován rozvoj motoriky a smyslového vnímání. Činnostně pojaté vyučování a vhodné zařazení relaxace účelně podporovalo aktivitu žáků, kteří projevovali velký zájem o vzdělávání. Nebyla opomíjena ani práce s chybou. Vzdělávání bylo vedeno věcně i odborně správně.

Pracovní a výtvarná výchova probíhala ve školní dílně a v kmenových třídách. Učitelky rozvíjely pracovní návyky a estetické citění žáků. Organizace vyučovacích hodin měla vhodnou strukturu.

Vstupní motivace byla zařazována. V průběhu sledovaného vyučování byli žáci vhodně motivováni vyučujícími k vyšším výkonům za pomoci povzbuzení a ocenění za správné řešení zadaného úkolu. V závěru vyučovacích jednotek se objevily i motivační prvky pro příští práci.

Žáci akceptovali stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky i mezi sebou navzájem. Vzájemné vztahy byly založeny na vzájemném respektu a toleranci. Vyučující se snažili o vytváření prostoru pro vyjadřování vlastních názorů žáků. Sledovaná výuka probíhala v klidném pracovním prostředí s příjemnou atmosférou.

Pravidelným a pozitivním hodnocením žáků učitelky posilovaly jejich sebedůvěru. Vždy byl brán zřetel na individuální dispozice žáků jejich možnosti a schopnosti se projevit. Zvolené metody hodnocení žáků byly účelné a promyšlené.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání ve výše uvedených předmětech v pomocné škole je na základě sledované výuky hodnocena jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola hodnotí své výsledky vzdělávání ve výroční zprávě o činnosti školy za uplynulý školní rok formou informace o prospěchu žáků. Pro hodnocení kvality a výsledků vzdělávání používá vlastní evaluační nástroje (čtvrtletní a pololetní písemné práce z českého jazyka, dějepisu a matematiky). Zjištěné výsledky vedení vyhodnocuje, analyzuje. Ze zjištěných rozborů pak přijímá opatření.

V oblasti tělesné výchovy a zdatnosti v lehké atletice se žáci každoročně účastní okresního kola Sportovních her mládeže, kde se umísťují na předních místech.

Škola aktivně sleduje výsledky přijímacího řízení a úspěšnost svých žáků i po přechodu do odborného učiliště.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Úroveň průběhu vzdělávání a výchovy ve všech sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V nabízených a žáky navštěvovaných volnočasových aktivitách v rámci výchovně-vzdělávací činnosti na internátě školy je rozvíjena osobnost žáků ve vztahu k lidem, k přírodě, k bydlišti i ke zdravému životnímu stylu. Dochází také k preventivnímu působení proti šikaně a patologickým jevům. Volný čas žáků je naplňován zajímavými a smysluplnými aktivitami. V případě zájmu se jich mohou účastnit i ostatní žáci, kteří na internátě nebydlí.

V letošním školním roce škola pořádá okresní kolo Sportovních her mládeže, dále pro žáky školy soutěž v orientačním běhu a pěveckou soutěž „SuperSou“.

Ke dni dětí organizuje každoročně „Olympijský den“.

V rámci školy je každý měsíc vyhodnocována výtvarná soutěž zaměřená na různá témata.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Zvláštní školy internátní a Pomocné školy internátní, Blovice, 5. května 621 ze dne 30. listopadu 2001, vydaná Plzeňským krajem pod č. j. H/777/01 s účinností od 1. prosince 2001
2. Rozhodnutí o změně zařazení Zvláštní školy internátní a Pomocné školy internátní, Blovice, 5. května 621 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT pod č. j. 22 075/2004-21 dne 29. června 2004 s účinností od 1. září 2004
3. Aktualizovaný učební plán ZvŠ Blovice ze dne 17. prosince 2004 pro školní rok 2004/2005
4. Aktualizovaný učební plán PŠ Blovice ze dne 17. prosince 2004 pro školní rok 2004/2005
5. Třídní knihy pro zvláštní a pomocnou školu třídy I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., A, B a C pro školní rok 2004/2005
6. Třídní výkazy pro zvláštní a pomocnou školu třídy I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., A, B, a C pro školní rok 2004/2005
7. Školní řád ze dne 27. srpna 2004
8. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005
9. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní rok 2004/2005
10. Plán protidrogové prevence, bez data
11. Prevence a řešení šikany ve ZvŠI a PoŠI, bez data
12. Vnitřní řád ze dne 27. srpna 2004
13. Pracovní náplň třídního učitele, bez data
14. Měsíční plány za školní rok 2004/2005
15. Plán akcí na II. pololetí 2004/2005
16. Enviromentální výchova – plán na školní rok 2004/2005
17. ICT plán – rozvoj školy v rámci státní informační politiky ve vzdělávání
18. Plán kontrolní a hospitační činnosti – školní rok 2004/2005, bez data
19. Vnitřní platový předpis – Přiznání osobního příplatku ze dne 2. ledna 2004
20. Plánování v oblasti rozvoje lidských zdrojů ze dne 19. května 2004
21. Hospitační záznamy za školní rok 2004/2005
22. Plán hospitační a kontrolní činnosti ze dne 31. srpna 2004
23. Studie – projekt Varianta III
24. Provozní řád cvičné kuchyně ze dne 15. února 2004
25. Provozní řád školní dílny ze dne 15. února 2004
26. Individuální vzdělávací plán žáka s pořadovým číslem 4 třídy A pomocné školy

ZÁVĚR

Výuka v pomocné a zvláštní škole je velmi dobře zabezpečena kvalitními pedagogickými pracovníky s odbornou praxí, i když zčásti bez požadované odborné kvalifikace. Řídící pracovníci podporují jejich další vzdělávání a zájem o studium. Vyučování probíhá podle schválených vzdělávacích programů pro zvláštní a pomocnou školu. Organizace činnosti a provozu školy i vedení a hodnocení zaměstnanců tvoří vzájemně propojený dobře

fungující celek. Částečné rezervy byly zjištěny v hospitační činnosti vedení školy spočívající v určování dílčích cílů.

V oblasti materiálně-technického zabezpečení se škola potýká s nedostatkem prostoru pro kmenové i odborné učebny a nemá odpovídající zázemí pro výuku pracovního vyučování a tělesné výchovy. Ve spolupráci se zřizovatelem a Městským úřadem se prozatím nedaří tuto situaci řešit. Prostory školy jsou estetické a podnětné. Vyučování probíhá v příjemné, nestresující atmosféře. Z větší míry je založeno na činnostním pojetí výuky. Vyučující dbají na všestranný rozvoj žáků.

Školou podporované naplňování volného času žáků má pozitivní vliv na prevenci výskytu sociálně-patologických jevů.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jitka Davidová	Davidová v. r.
Člen týmu	Mgr. František Mottl	FrantMottl v. r.
Člen týmu	Jarmila Horová	Horová v. r.
Člen týmu	Vlasta Lepší	Lepší v. r.

V Klatovech dne 16. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Voříškova 823, 339 01 Klatovy. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 22. června 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jana Tolarová	Tolarová v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Plzeňský kraj, Rada Plzeňského kraje, MVDr. Václav Červený, člen rady PK pro oblasti vzdělávání, školství a mládeže, Škroupova 18, 301 00 Plzeň	2005-07-11	d2-1055/05-5163
Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, Škroupova 18, 306 13 Plzeň	2005-07-11	d2-1055/05-5163

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.